

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

VERSLAG VIERJAARLIJKS BEZOEK

MBS Eindhoven

Plaats : Eindhoven
BRIN nummer : 19HT|OKE 02|VSO
Onderzoeksnummer : 257281
Datum onderzoek : 31 oktober 2013
Datum vaststelling : 20 januari 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	VERVOLG	11

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht op 31 oktober 2013 De Mgr. Bekkersschool in Eindhoven, afdeling voortgezet speciaal onderwijs (vso). De school verzorgt daar onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen in de leeftijd van 13 tot 20 jaar. In deze verslagbrief stelt de inspectie het bevoegd gezag van de school in kennis van de uitkomsten van het bezoek.

Vierjaarlijks bezoek

De inspectie bezocht het vso voor een vierjaarlijks bezoek. Dit zou normaal gesproken betekenen dat deze afdeling van de school een basisarrangement heeft en dat de inspectie daar minstens vier jaar geen kwaliteitsonderzoek heeft uitgevoerd. Op het vso van de Mgr. Bekkersschool was het laatste inspectieonderzoek echter pas drie jaar geleden. Per abuis had de inspectie de school eerder ingepland dan de bedoeling was. Deze vergissing kwam pas vlak voor het bezoek aan het licht. De school en de inspectie besloten het vierjaarlijks bezoek toch doorgang te laten vinden. Opvallend groot is de bereidheid en het enthousiasme van de directie van de school om de inspectie te laten zien welke ontwikkeling de school de afgelopen tijd heeft doorgemaakt in het kader van opbrengstgericht werken.

Opbrengsten en de kwaliteitszorg

Het centrale thema van een vierjaarlijks bezoek is: hoe werkt deze school aan haar opbrengsten? De basis voor het bezoek ligt in het Toezichtkader 2012 (voortgezet) speciaal onderwijs. Dit toezichtkader bevat een waarderingskader voor het speciaal onderwijs en een waarderingskader voor het voortgezet speciaal onderwijs. Tijdens het bezoek richt de inspectie zich op de indicatoren 1.1 t/m 1.4 en 8.2 uit die waarderingskaders. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten en de kwaliteitszorg. Meer informatie over het toezichtkader voor het (voortgezet) speciaal onderwijs is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Risicoanalyse

Ook de uitkomsten van de jaarlijkse risicoanalyse kwamen bij het bezoek aan bod. De inspectie bestudeerde de opbrengstgegevens van de school en raadpleegde het jaarverslag 2012, het huidige schoolplan 2012-2016 en de schoolgids 2013/2014. De uitkomsten van de risicoanalyse zijn met de school besproken; waar nodig gaf de school een nadere toelichting.

Gesprekken en lesbezoeken

Tijdens het bezoek sprak de inspectie met de schoolleiding en leden van de commissie voor de begeleiding. Verder bekeek zij leerlingdossiers en bezocht ze drie lessen. Het betrof lessen Nederlandse taal en rekenen. De inspectie bezocht deze lessen op voorstel van de directie, die daarmee een doorsnee wilde laten zien van de ontwikkeling die de vso-afdeling doormaakt in het kader van opbrengstgericht werken. Die ontwikkeling varieert van 'al goed op orde' tot 'goed op weg' of 'zoekende naar', onder andere afhankelijk van de samenstelling van de groepen.

Uitkomsten van het vierjaarlijks bezoek

De inspectie scoorde geen indicatoren bij het vierjaarlijks bezoek en geeft geen toezichtarrangement af. Als zij grote risico's aantreft, dan zet zij het bezoek alsnog om in een kwaliteitsonderzoek en maakt hiervoor in overleg met het bestuur een vervolgspraak.

2 BEVINDINGEN

Bevindingen

Deze paragraaf bevat de inspectiebevindingen van het vierjaarlijks bezoek. Daarin beschrijft zij kort of en zo ja, welke gegevens de school verzamelt en hoe zij deze analyseert om vast te kunnen stellen of zij voldoet aan desbetreffende indicator.

Algemene indruk

De school verzamelt en analyseert gericht gegevens die betrekking hebben op de opbrengsten die zij met de leerlingen bereikt. Centraal staan de cognitieve opbrengsten voor taal, rekenen en leren leren. De school onderscheidt drie leerroutes: route A, met uitstroom naar arbeid of sociale werkvoorziening, route B met uitstroom naar arbeidsmatige dagbesteding en route C met uitstroom naar belevingsgerichte dagbesteding. Voor de leerroute A slaagt zij er het beste in het leerrendement op het niveau van de leerling, de groep en de school vast te stellen. In deze leerroute zijn de leerlingen het meest toetsbaar, waardoor er van hen voldoende, geobjectiveerde resultaatgegevens beschikbaar zijn. De sociale opbrengsten bepaalt de school vooral door het scoren van doelen op leerlijnen, die zij voor de sociaal-emotionele ontwikkeling heeft ingevoerd. Deze werkwijze is minder objectief en leidt op dit moment nog te weinig tot een beeld op groeps- en schoolniveau. De school legt haar beleid en de beleidsvoornemens vast in jaarlijkse verbeterplannen die van het schoolplan zijn afgeleid. Verbeteracties vinden daardoor planmatig en systematisch plaats.

Indicator 1.1.

Aan het eind van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de landelijke standaarden voor cognitieve opbrengsten.

Bevindingen:

Alle vso-leerlingen beschikken over een document ontwikkelingsperspectief, waarin uitstroombestemming en eindniveau vermeld staan. Kinderen die aan de criteria voldoen voor uitstroom naar belevingsgerichte dagbesteding volgen de leerroute C. De keuze voor leerroute A of B maakt de school bewust pas vanaf het veertiende levensjaar. Zij wil bij de start van het vso ambitieus inzetten, om voor zoveel mogelijk leerlingen de uitstroom naar arbeid mogelijk te maken. Aan de leerroutes zitten leerlijnen gekoppeld die de school over de jaren in groepsplannen heeft uitgewerkt. De leerlingen zijn binnen het groepsplan ingedeeld op een basisarrangement, een intensief arrangement of een talentenarrangement met het daarbij behorende leerstofaanbod. Dat aanbod sluit aan bij de zml-doelen van het centrum voor educatieve diensten (CED) die

op de kerndoelen voor het (v)so zijn afgestemd. Met behulp van de drie arrangementen streven leraren ernaar de leerling op koers te houden. Soms kan het na verloop van tijd noodzakelijk blijken om leerlingen in het intensieve arrangement op een lagere en/of leerlingen in het talentenarrangement op een hogere leerroute te plaatsen. In de groepsplannen ligt vast welke doelen de leerlingen in een bepaalde periode moeten bereiken om hun perspectief te kunnen waarmaken. Per leerroute zijn er criteria voor door- en uitstroom. Door toetsing en observatie stellen leraren vast of de doelen daadwerkelijk bereikt zijn. In leerroute A vinden tweemaal per jaar toetsweken plaats, in leerroute B eenmaal per jaar en in leerroute C incidenteel waar mogelijk. In groepsbesprekingen evalueert de school de resultaten van de leerlingen. Bij de derde en laatste groepsbespreking van het schooljaar kent zij de gewoonte om op groeps- en schoolniveau de balans op te maken. Ze vergelijkt dan de gegevens met haar eigen schoolstandaarden, analyseert ze en trekt, indien nodig, consequenties voor de onderwijspraktijk. Zo vormen de leerkrachtvaardigheden, in het bijzonder de toepassing van het passend lesmodel, op dit moment een belangrijk speerpunt. Hoe meer gegevens er beschikbaar zijn, hoe effectiever de evaluatie. Met deze werkwijze, waarbij het ontwikkelingsperspectief centraal staat, zou de school in staat moeten zijn haar cognitieve opbrengsten te verantwoorden. Zeker voor leerroute A, waar zij het best in staat is om de voortgang op objectieve wijze vast te stellen.

Indicator 1.2.

Aan het eind van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de landelijke standaarden voor sociale opbrengsten.

Bevindingen:

De school heeft een methodisch aanbod voor de leergebiedoverstijgende ontwikkelingsgebieden, dat in relatie staat tot doelen op leerlijnen voor sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren. Ook bij de stages krijgen de sociale competenties de nodige aandacht. Van een systeem met instrumenten om de effecten van dit aanbod te meten, is op dit moment echter onvoldoende sprake. De school oriënteert zich op de keuze voor een geobjectiveerd meetinstrument voor deze ontwikkelingsgebieden. In het kader van arbeidstoeleiding zou ze bovendien Melba, als instrument voor de diagnostiek van arbeidsvaardigheden, structureler kunnen inzetten. Ze gebruikt dit instrument nu alleen incidenteel bij leerlingen van zestien jaar en ouder.

Indicator 1.3.

De gerealiseerde uitstroombestemmingen van de leerlingen liggen ten minste op het niveau van de landelijke standaarden voor opbrengsten.

Bevindingen:

De school beschikt over een ondersteuningsprofiel voor het samenwerkingsverband vo in het kader van passend onderwijs. Voor eigen gebruik heeft zij dit profiel uitgebreider vorm gegeven. De keuze voor het leerstofaanbod ligt in het profiel vast en is passend bij de leerroutes voor arbeid en dagbesteding. Een portfolio voor de periode vanaf twaalf jaar tot aan het transitie moment is in ontwikkeling. Het transitieplan is nu nog een apart document, dat de school in het ontwikkelingsperspectief wil opnemen. Jaarlijks legt de school vast waar de leerlingen tussentijds of aan het einde van de schoolloopbaan naartoe uitstromen. Bij de overdracht biedt de school een nazorgtraject.

Indicator 1.4.

De school voldoet aan de landelijke standaard voor bestendinging.

Bevindingen:

Bij de risicoanalyse 2013 van de inspectie voldoet het vso van De Mgr. Bekkersschool aan de landelijke norm voor bestendinging. Ieder jaar verzamelt de school informatie om zicht te houden op de bestendinging van de verworven plaatsen in vervolgvoorzieningen. Zij kan daarbij gebruik maken van de informatie van arbeidstoeleiders, die de schoolverlaters op arbeidsplekken en in de dagbesteding tegenkomen. Ook wint de school rechtstreeks informatie in door enkele malen na schoolverlating telefonisch contact op te nemen. De informatie levert tot op heden maar beperkte input voor analyses.

Uit een arbeidstoeleidingsmap en een uitstroomklapper valt op te maken dat de school zicht heeft op de eisen die een vervolgvoorziening aan de leerlingen stelt. Zij spant zich in voldoende mate in om leerlingen in staat te stellen kennis, vaardigheden en attitudes te verwerven die het verblijf op de vervolgplek succesvol maken. In dat verband spelen ook de stages een belangrijke rol.

3 VERVOLG

Tijdens het vierjaarlijks bezoek stelde de inspectie op het vso van De Mgr. Bekkersschool geen risico's vast die aanleiding zijn om een risicogericht kwaliteitsonderzoek uit te voeren. Het basisarrangement blijft daarmee gehandhaafd. Het basistoezicht bestaat uit een jaarlijkse risicoanalyse en eventueel een themaonderzoek.